Chovatel a ošetřovatel skotu (kód: 41-044-H)

Autorizující orgán: Ministerstvo zemědělství
Skupina oborů: Zemědělství a lesnictví (kód: 41)
Týká se povolání:
Kvalifikační úroveň NSK - EQF: 3

Odborná způsobilost

Název	Úroveň
Evidence a označování skotu	3
Údržba stájí a ohrad pro skot, posouzení mikroklimatu v objektech pro skot	3
Zacházení se skotem, čištění skotu	3
Příprava a dávkování krmiva pro skot	3
Napájení, krmení a pasení skotu	3
Péče o zdraví skotu	3
Reprodukce skotu	3
Péče o narozená telata a o jejich správný růst	3
Obsluha mechanizačních prostředků v chovech skotu	3
Dojení skotu	3

Platnost standardu

Standard je platný od: 26.03.2010 do: 15.02.2017

Kritéria a způsoby hodnocení

Evidence a označování skotu

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Charakterizovat způsoby označování skotu, připravit potřebné pomůcky týkající se evidence a označování	Slovní vyjádření + praktické předvedení
b) Vysvětlit pojmy a údaje v průvodním listu skotu – části A vybrané dojnice	Slovní vyjádření
c) Předvést vážení na dobytčích vahách a provést údržbu vah	Praktické předvedení
d) Rozpoznat a charakterizovat běžná plemena skotu.	Slovní vyjádření a praktické předvedení

Je třeba splnit všechna kritéria.

Údržba stájí a ohrad pro skot, posouzení mikroklimatu v objektech pro skot

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Provést údržbu a případné drobné opravy v určeném objektu pro zvířata	Praktické předvedení
b) Předvést čištění a dezinfekci zadaných stájových prostor	Praktické předvedení
c) Popsat postup a provést vybrané úkony při asanaci výběhů (pastvin)	Slovní vyjádření + praktické předvedení
d) Sestavit elektrický ohradníkový systém a ověřit jeho správnou funkci	Praktické předvedení
e) Provést běžný úklid v chovu skotu	Praktické předvedení
f) Provést příslušná měření a posoudit mikroklima v zadaném objektu, navrhnout opatření pro zlepšení zoohygienických podmínek	Praktické předvedení + slovní vyjádření
g) Charakterizovat systémy ustájení pro skot	Písemně

Je třeba splnit 3 vybraná kritéria, z toho alespoň 2 s praktickým předvedením.

Zacházení se skotem, čištění skotu

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Demonstrovat správný přístup ke skotu	Praktické předvedení
b) Vyhnat určená zvířata do výběhů nebo na pastvu	Praktické předvedení
c) Charakterizovat zásady bezpečnosti při práci se zvířaty a vysvětlit nutnost jejich dodržování	Slovní vyjádření
d) Předvést čištění skotu	Praktické předvedení

Je třeba splnit 2 vybraná kritéria.

Příprava a dávkování krmiva pro skot

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Vysvětlit techniku krmení, vyjmenovat kategorie krmiv	Slovní vyjádření
b) Rozpoznat přidělené vzorky krmiv, senzoricky posoudit jejich kvalitu a vhodnost pro zkrmování	Vizuální kontrola + slovní vyjádření
c) Předvést zadaný způsob úpravy krmiv (čištění, krouhání, šrotování, míchání)	Praktické předvedení
d) Zvolit vhodná krmiva pro určený druh a kategorii skotu s ohledem na roční období	Slovní vyjádření
e) Orientačně sestavit krmnou dávku pro zadanou kategorii skotu	Písemně
f) Vysvětlit způsoby konzervace pícnin a charakterizovat technologii výroby siláže, uvést používané stroje a zařízení	Slovní vyjádření

Je třeba splnit 4 vybraná kritéria.

Napájení, krmení a pasení skotu

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Charakterizovat způsoby dopravy krmiv do skladů a stájových prostor, předvést práci s určeným typem dopravníku a provést jeho údržbu	Slovní vyjádření + náčrt + praktické předvedení
b) Charakterizovat způsoby krmení skotu s ohledem na jednotlivé kategorie	Slovní vyjádření nebo písemně
c) Popsat stroje a zařízení pro krmení a napájení v dané stáji	Slovní vyjádření nebo písemně
d) Objasnit zásady napájení zvířat, vyčistit napáječky a odstranit případné závady	Slovní vyjádření + praktické předvedení
e) Předvést krmení určené kategorie skotu	Praktické předvedení
f) Vysvětlit význam pastvy a charakterizovat jednotlivé systémy pastvy, popsat ošetřování a udržování pastvin	Slovní vyjádření nebo písemně
g) Charakterizovat zařízení používaná na pastvinách, provést jejich údržbu a případnou drobnou opravu	Slovní vyjádření + praktické předvedení

Je třeba splnit 3 vybraná kritéria, z toho minimálně 2 s praktickým předvedením.

Péče o zdraví skotu

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Popsat péči o zdraví skotu a uvést preventivní opatření, popsat prevenci proti zavlečení chorob	Slovní vyjádření nebo písemně
b) Rozpoznat příznaky onemocnění a změny v chování nemocného zvířete	Praktické předvedení + slovní vyjádření
c) Změřit hodnoty triasu (teplotu, tep, dech) zadaného zvířete a zjištěné údaje vyhodnotit	Praktické předvedení + slovní vyjádření
d) Popsat zásady poskytnutí první pomoci při zranění zvířete	Slovní vyjádření nebo písemně
e) Vyjmenovat a charakterizovat běžné nemoci skotu, navrhnout a demonstrovat postup pro řešení zadaného úkolu	Slovní vyjádření nebo písemně + praktické předvedení

Je třeba splnit všechna kritéria.

Reprodukce skotu

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Charakterizovat techniku plemenitby u skotu	Slovní vyjádření nebo písemně
b) Vyhledat plemenici v říji, případně popsat projevy říje	Praktické předvedení
c) Popsat povinnosti ošetřovatele při inseminaci	Slovní vyjádření nebo písemně
d) Předvést fixaci plemenice při inseminaci, připravit pomůcky k inseminaci	Praktické předvedení
e) Uvést délku březosti a způsoby zjišťování gravidity u skotu	Slovní vyjádření
f) Uvést specifika péče o březí plemenice	Slovní vyjádření nebo písemně
g) Rozpoznat příznaky blížícího se porodu	Vizuální kontrola + slovní vyjádření
h) Charakterizovat průběh jednotlivých fází porodu, případně u porodu asistovat	Slovní vyjádření nebo praktické předvedení
i) Předvést péči o matku a mládě bezprostředně po porodu	Praktické předvedení

Je třeba splnit kritéria b) a d) a dále z ostatních 2 vybraná kritéria.

Péče o narozená telata a o jejich správný růst

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Vysvětlit označení telete po narození a popsat péči o něj do šesti hodin po narození	Slovní vyjádření nebo písemně
b) Připravit prostředí pro nově narozené tele při vzdušném způsobu odchovu telat	Praktické předvedení
c) Vysvětlit zásady, které se musí dodržet při vzdušném způsobu odchovu a charakterizovat jiné způsoby odchovu telat	Slovní vyjádření nebo písemně

Je třeba splnit všechna kritéria.

Obsluha mechanizačních prostředků v chovech skotu

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Odstranit chlévskou mrvu s použitím určeného mechanizačního prostředku, provést jeho údržbu	Praktické předvedení
b) Předvést obsluhu a údržbu vybraného stroje pro čištění a úpravu krmiv	Praktické předvedení
c) Popsat zařízení nejčastěji používaná pro míchání krmiv	Slovní vyjádření + písemně (náčrt)
d) Předvést práci s míchacím krmným vozem a provést jeho technickou údržbu	Praktické předvedení
e) Uvést zásady bezpečnosti při práci s mechanizačními prostředky	Slovní vyjádření nebo písemně

Je třeba splnit 2 vybraná kritéria, z nich alespoň jedno s praktickým předvedením.

Dojení skotu

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Vysvětlit význam správné péče o dojnici při dojení z hlediska jejího zdravotního stavu a kvality mléka	Slovní vyjádření nebo písemně
b) Objasnit princip dojení a uvolňování mléka, popsat konstrukci základních částí dojicích zařízení a provést jejich seřízení	Praktické předvedení + slovní vyjádření nebo písemně
c) Srovnat dojicí systémy a charakterizovat typy dojíren, jejich strojní vybavení a organizaci provozu	Slovní vyjádření nebo písemně
d) Předvést strojní dojení s technologií používanou v dané stáji při dodržování zásad bezpečnosti a hygieny práce, provést denní údržbu dojicího zařízení	Praktické předvedení
e) Předvést čištění a dezinfekci dojicích zařízení, vyjmenovat používané dezinfekční prostředky a vysvětlit zásady pro práci s nimi	Praktické předvedení + slovní vyjádření
f) Charakterizovat ošetření mléka po nadojení až do jeho převzetí odběratelem	Slovní vyjádření
g) Odebrat vzorky mléka pro kontrolu jakosti	Praktické předvedení
h) Vysvětlit a popsat vybavení mléčnice	Slovní vyjádření nebo písemně
i) Popsat chladicí tank a jeho funkční vlastnosti, provést seřízení provozního režimu	Slovní vyjádření + praktické předvedení

Je třeba splnit 4 vybraná kritéria, z nich alespoň 2 s praktickým předvedením.

Organizační a metodické pokyny

Pokyny k realizaci zkoušky

Autorizovaná osoba informuje, které doklady musí uchazeč předložit, aby zkouška proběhla v souladu s platnými právními předpisy. Dále stanoví, které pomůcky smí uchazeč při zkoušce používat.
Před zahájením vlastního ověřování musí být uchazeč seznámen s pracovištěm a s požadavky bezpečnosti práce a ochrany zdraví při práci (BOZP) a požární ochrany (PO). Zdravotní způsobilost není vyžadována.
Při ověřování kompetencí formou praktického předvedení je třeba přihlížet především k bezpečnému provádění všech úkonů a dodržování zásad správné zemědělské praxe. Přitom je nutno posuzovat nejen dosažený výsledek, ale i samostatnost při rozhodování o nejvhodnějším postupu řešení zadaného úkolu podle daných podmínek pracoviště. Při práci je třeba hodnotit přístup ke zvířatům a respektování požadavků welfare. Je vhodné zadávat uchazečům komplexní úkoly, které umožní ověření několika kritérií v rámci jedné i více kompetencí.

Výsledné hodnocení

Zkouška probíhá před jednou autorizovanou osobou; zkoušejícím je jedna autorizovaná fyzická osoba anebo jeden autorizovaný zástupce právnické osoby. Zkoušející hodnotí uchazeče zvlášť pro každou kompetenci a výsledek zapisuje do záznamu o průběhu a výsledku zkoušky. Výsledné hodnocení pro danou kompetenci musí znít „vyhověl“ nebo „nevyhověl“ v závislosti na stanovení závaznosti, resp. nezávaznosti jednotlivých kritérií u každé kompetence. Výsledné hodnocení zkoušky zní buď „vyhověl“, pokud uchazeč vyhověl pro všechny kompetence, nebo „nevyhověl“, pokud uchazeč pro některou kompetenci nevyhověl. Při hodnocení „nevyhověl“ uvádí zkoušející vždy zdůvodnění, které uchazeč svým podpisem bere na vědomí.

Počet zkoušejících

Zkouška probíhá před jednou autorizovanou osobou; zkoušejícím je jedna autorizovaná fyzická osoba anebo jeden autorizovaný zástupce autorizované právnické osoby.

Požadavky na odbornou způsobilost autorizované osoby, resp. autorizovaného zástupce autorizované osoby

Autorizovaná osoba musí mít nejméně střední vzdělání s maturitní zkouškou a současně musí splňovat alespoň jednu z následujících variant požadavků:

a)Střední vzdělání s maturitní zkouškou v zemědělském nebo veterinárním oboru a alespoň 6 let praxe ve funkci s odpovědností za chov hospodářských zvířat, z toho minimálně jeden rok v období posledních dvou let před podáním žádosti o udělení autorizace.

b)Vyšší odborné nebo vysokoškolské vzdělání zemědělské nebo veterinární a alespoň 5 let praxe ve funkci s odpovědností za chov hospodářských zvířat, z toho minimálně jeden rok v období posledních dvou let před podáním žádosti o udělení autorizace.

c)Střední vzdělání s maturitní zkouškou nebo vysokoškolské vzdělání zemědělské nebo veterinární a alespoň 5 let praxe ve funkci učitele odborného výcviku nebo učitele praktického vyučování v oboru vzdělání, který se týká chovu hospodářských zvířat, z toho minimálně jeden rok v období posledních dvou let před podáním žádosti o udělení autorizace.

d)Vysokoškolské vzdělání zemědělské nebo veterinární a alespoň 5 let praxe ve funkci učitele odborných chovatelských předmětů, z toho minimálně jeden rok v období posledních dvou let před podáním žádosti o udělení autorizace.

Další požadavky:
–Autorizovaná osoba, která nemá odbornou kvalifikaci pedagogického pracovníka podle zákona č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, nebo nemá odbornou kvalifikaci podle zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších předpisů, nebo praxi v oblasti vzdělávání dospělých (včetně praxe z oblasti zkoušení), nebo nemá osvědčení o profesní kvalifikaci 75-001-T Lektor dalšího vzdělávání, musí být absolventem přípravy zaměřené zejména na praktickou aplikaci části první hlavy III a IV zákona č. 179/2006 Sb., o ověřování a uznávání výsledků dalšího vzdělávání a o změně některých zákonů (zákon o uznávání výsledků dalšího vzdělávání), a přípravy zaměřené na vzdělávání a hodnocení dospělých s důrazem na psychologické aspekty zkoušení dospělých v rozsahu minimálně 12 hodin.
–Autorizovaná osoba musí být schopna organizačně zajistit zkušební proces včetně vyhodnocení na PC, tisku jednotného osvědčení a zasílání s vyhodnocením elektronickou poštou (stačí doložit čestným prohlášením).

Žadatel o udělení autorizace prokazuje splnění požadavků na odbornou způsobilost předložením dokladu nebo souboru dokladů o získání odborné způsobilosti autorizujícímu orgánu nebo jiným postupem stanoveným autorizujícím orgánem.

Nezbytné materiální a technické předpoklady pro provedení zkoušky

–Zemědělský subjekt zaměřený na chov skotu s tržní produkcí mléka
–Místnost pro písemnou část
–Záznamové archy pro sledování a hodnocení postupu plnění úkolů

K žádosti o udělení autorizace žadatel přiloží seznam svého materiálně-technického vybavení umožňující srovnání s požadavky uvedenými v hodnotícím standardu pro účely zkoušky. Pokud žadatel bude při zkouškách využívat materiálně-technické vybavení jiného subjektu, přiloží k žádosti o udělení nebo prodloužení platnosti autorizace smlouvu (popřípadě smlouvy) umožňující jeho užívání nejméně po dobu 5 let ode dne podání žádosti o udělení nebo prodloužení platnosti autorizace.

Doba přípravy na zkoušku

Celková doba přípravy na zkoušku (včetně případných časů, kdy se uchazeč připravuje během zkoušky) je 15 až 30 minut. Do doby přípravy na zkoušku se nezapočítává doba na seznámení uchazeče s pracovištěm a s požadavky BOZP a PO.

Doba pro vykonání zkoušky

Celková doba trvání vlastní zkoušky (bez času na přestávky a na přípravu) je 6 až 9 hodin (hodinou se rozumí 60 minut). Zkouška může být podle zadaných činností rozložena do více dnů.

Autoři standardu

Autoři hodnoticího standardu

Hodnotící standard byl připraven Sektorovou radou zemědělství, v níž byly zastoupeny tyto subjekty:
Agrární komora České republiky
Rybářské sdružení České republiky
Státní veterinární správa České republiky
Zemědělský svaz České republiky
Svaz chovatelů českého teplokrevníka (SCHČT)
Zoologická zahrada hl. města Prahy
Společnost mladých agrárníků České republiky
Svaz vinařů České republiky
Český svaz včelařů, o.s.
Živnostenské společenstvo podkovářů
Ministerstvo zemědělství
Národní ústav odborného vzdělávání v Praze